

Bijlage II: Financieel koersverloop 2009-2011

In deze bijlage volgt een toelichting op tabel IA zoals opgenomen in paragraaf 3.

Tabel IA Regulier budgettair kader 2009 e.v.

X € 1 mln	2009	2010	2011	Totaal 2009- 2011	2012
- is budgettair nadelig of besteding					
a. Saldo voorjaarsnota 2009	7,6	10,0	10,0	27,6	122,5
b. Inv.agenda Essent, onderdeel kapitaallasten	-	-	-	-	-50,0
c. Ontwikkeling MRB-opbrengst	0,8	0,7	0,6	2,1	0,4
d. Mutaties provinciefonds (regulier)	2,7	1,5	1,3	5,5	0,1
e. Actualisering lasten bestaand beleid, inclusief kapitaallasten	-2,7	-9,5	-9,1	-21,4	-15,9
f. Rente-opbrengsten	32,2	-4,0	-5,7	22,5	-8,2
g. Aanvulling risicoreserveringen	-13,0	-	-	-13,0	-
h. Correctie 20% aftopping reserves	-14,1	-	-	-14,1	-
i. 2 ^e reguliere kapitaalstorting BHB (2007-2011)	-10,0	-	-	-10,0	-
Regulier begrotingssaldo 2009 e.v.	3,6	-1,3	-3,0	-0,7	48,9

a. Saldo voorjaarsnota 2009

De voorjaarsnota is afgesloten met voor 2009-2011 een begrotingssaldo van € 27,6 mln (Memorie van antwoord 41/09).

b. Investeringsagenda Essent, onderdeel kapitaallasten

In aansluiting op het op 2 oktober jl. besproken voorstel PS 18/09 zijn de geraamde jaarlijkse kapitaallasten ad € 50 mln opgenomen die onlosmakelijk zijn verbonden met de investeringsagenda van € 1 miljard en de daarenboven opgenomen € 750 mln voor infrastructuur. In hoeverre dit volume overeind kan blijven, dient integraal afgewogen te worden op het moment dat meer zicht bestaat op de budgettaire ontwikkeling 2012 e.v. (uiterlijk bij de voorjaarsnota 2010).

c. Ontwikkeling MRB-opbrengst

In de voorjaarsnota is de verwachting uitgesproken dat de groei van het wagenpark (in aantallen en gewicht) door de recessie enigszins zal afvlakken. Dit wordt nog eens versterkt door de verlaging van de MRB-grondslag voor zeer zuinige en CO₂-arme auto's. Vorig jaar is voor deze categorie het tarief van de MRB gehalveerd en per 1 april 2009 is voor deze auto's het kwarttarief van toepassing. Juni jl. heeft de staatssecretaris van financiën ons geïnformeerd over het voornemen om in het Belastingplan 2010 de zuinige auto's vrij te stellen van MRB (dus van een kwart naar 0-tarief). Deze grondslagwijziging werkt door in de opcentenheffing. De inkomstenderving belooft tot zo'n € 2 mln op jaarbasis.

Op basis van de omvang en samenstelling van het wagenpark per 1 juli 2009 en rekeninghoudend met de nieuwe grondslag voor zuinige auto's is een nieuwe raming opgesteld die iets hoger uitvalt dan in de voorjaarsnota. Volgens onze laatste berekeningen zal de MRB-opbrengst in 2009 uitkomen op rond de € 211 mln.

d. Mutaties Provinciefonds (regulier)

Tussen rijk, provincies en gemeenten is afgesproken om de komende jaren het principe van “samen de trap op en af” niet van toepassing te verklaren in verband met de incidentele ingrepen in de rijksbegroting. Zou de normeringssystematiek wel worden gevolgd dan zou dit een voordeel opleveren als gevolg van het stimuleringspakket, dat echter in latere jaren weer teniet wordt gedaan door de bezuinigingstaakstelling. Er is een compromis gevonden dat uitgaat van nominale bedragen, ontleend aan de ramingen uit het coalitieakkoord 2007. Dat leidt voor 2009-2011 tot een meer gelijkmatig accres (de jaarlijkse groei van het fonds). Ten opzichte van de inschatting bij de voorjaarsnota vallen de definitieve accrescijfers wat gunstiger uit; waardoor bij deze najaarsbrief een voordeel kan worden ingeboekt van € 6,9 mln voor 2009-2011. Dit bedrag is inclusief de actualisering van enkele verdeelmaatstaven en de mutaties (met hierna tussen haakjes het bedrag voor Brabant) die verband houden met een aantal nieuwe (decentralisatie-)uitkeringen, namelijk:

- aansturing steunpunten monumentenzorg (vanaf 2009 € 70.000);
- gebiedsontwikkeling Moerdijk (2009 eenmalig € 24,2 mln);
- bodemsaneringsbudget (vanaf 2010 € 10,5 mln);
- restauratie rijksmonumenten (2010 eenmalig € 1,6 mln);
- stimulering van lokale klimaatinitiatieven SLOK (in later circulaire);
- tijdsbeleid (op aanvraag bij OCW).

De fondsuitkering 2010 (opgebouwd uit een algemene uitkering, integratie-uitkering plus doeluitkeringen) wordt nu begroot op in totaal € 141 mln bruto, uitgaande van de Septembercirculaire 2009 (gebaseerd op de Miljoenennota). De hiervoor genoemde nieuwe uitkeringen worden 1-op-1 overgebracht naar de functionele begrotingspost. De uitkering voor bodemsanering wordt ondergebracht in een reserve om daarmee de jaarlijks fluctuerende uitgaven te kunnen opvangen.

Vooruitlopend op nadere afspraken over een tussentijdse onderlinge bijstelling van de fondsverdeling 2010-2011, is in de nieuwe raming rekening gehouden met een afbouw van de zogenoemde “bestuurlijke correctiebedragen” die in 1996 zijn ingevoerd om de herverdeeffecten te beperken. Voor Brabant gaat het om een bedrag van € 1,2 mln.

Bij de € 300 mln korting op het provinciefonds m.i.v. 2011 is stilgestaan in paragraaf 5.

e. Lastenontwikkeling bestaand beleid

Onder de lastenontwikkeling bestaand beleid worden verstaan de financieel-technische bijstellingen en actualisering (beleidsneutraal), opgebouwd uit de volgende elementen:

Tabel Lastenontwikkeling bestaand beleid

X € 1 mln	2009	2010	2011	Totaal 2009- 2011	2012
- is budgettair nadelig of besteding					
1. netto resultaat 2 ^e begrotingsdoorlichting 2009 e.v.	2,2	-5,0	1,6	-1,2	0,2
2. aanpassing indexering Omroepbudget	0	0,3	0,5	0,8	0,8
3. rente-effect aftopping reserves	-1,7	-3,3	-3,3	-8,4	-3,3
4. rentekosten maatregelpakket economische recessie	-0,4	-1,3	-2,5	-4,1	-3,6
5. overige mutaties kapitaallasten	-2,9	-0,1	-5,4	-8,4	-9,9
Actualisering lasten bestaand, inclusief kapitaallasten	-2,7	-9,5	-9,1	-21,4	-15,9

De 2e doorlichting 2009 heeft betrekking op de (afwijkingen in de) begrotingsuitvoering en bedrijfsvoering per 1 september (2^e marap-moment), inclusief de doorwerking daarvan naar 2010 e.v.

- De 2^e doorlichting van de programma-uitgaven 2009 resulteert in een nadelig saldo van € 1,2 mln, bezien over 2009-2011. Bij de tweede doorlichting wordt traditioneel gekeken in hoeverre de budgetten tot het eind van het jaar tot besteding zullen komen. Dit leidt tot het aframen van budgetten tot het verwachte beloop eind 2009.
- Een specifieke bijstelling betreft het omroepbudget. Met het rijk is afgesproken dat de omroepbudgetten jaarlijks worden geïndexeerd met een algemene prijscompensatie, verhoogd met een sectorspecifieke opslag. Ten opzichte van de bestaande raming leidt dit tot een budgetverlaging van respectievelijk € 0,3 mln in 2010 en € 0,5 mln in 2011, op een totaalbudget van € 16,5 mln.
- Ten opzichte van de voorjaarsnota blijft de personeelskostenraming ongewijzigd.
- De actualisering van de kapitaallastenraming komt in totaal uit op € 20,9 mln nadelig over 2009-2011. Twee bijzondere elementen zijn:
 - Structureel € 3,3 mln lagere bespaarde rente als gevolg van de 20% aftopping van reserves bij de voorjaarsnota;
 - € 4,1 mln aan rentelasten die voortvloeien uit het maatregelenpakket economische recessie. Het gaat om de leningen die samenhangen met de stimulering woningbouwproductie, het BOM spin-offfonds, MKB-bedrijven en de versnelling van monumentenrestauraties.

De € 8,4 mln aan overige bijstellingen vloeien voort uit wijzigingen in reserves en voorzieningen, de actualisering van het investeringsschema en het verloop van ons liquiditeitsoverschot.

f. Budgettair effect verkoop Essent

Toelichting in paragraaf 5.

g. Aanvulling risicoreservering

Toelichting in paragraaf 6.

h. Correctie 20%-aftopping reserves

Bij de voorjaarsnota zijn de reserves naar de begrote stand per 31-12-2013 eenmalig met 20% afgeroomd voor een totaalbedrag van € 95,8 mln. Dit geld is naar voren gehaald om onze beleidsprioriteiten in 2009-2011 te kunnen financieren. Uitgegaan is van een uniforme maatregel voor alle bestemmingsreserves (22 in totaal), met de toezegging dat waar fricties optreden alsnog gezocht zal worden naar substitutiemogelijkheden. Correcties hebben nu plaats voor:

- a. Reserve N69 (€ 9,0 mln): betreft rijksmiddelen voor de reconstructie van de N69;
- b. Reserve instandhouding onroerend erfgoed (€ 5,1 mln): groot deel van de middelen is verplicht (geraamde stand reserve was bij voorjaarsnota niet up to date).

Wat betreft de andere aftoppingen is het zaak een onderscheid te maken tussen egaliseriereserves (om fluctuaties in inkomsten en uitgaven op te vangen) en spaarreserves (voor toekomstige investeringsbijdragen).

- I. Aftopping van egaliseriereserves leidt tot een verlaging van het huidige niveau met de kans dat de reserve op een later moment negatief loopt. Macro bezien is er weinig aan de hand, maar voor het desbetreffende onderdeel is alertheid geboden.

- II. Aftopping van spaarreserves leidt tot een eenmalige afroaming van het budget voor 2014 e.v. De bestedingsplannen voor 2009-2013 blijven beleidsinhoudelijk en financieel voor 100% overeind (dus in principe geen probleem in 2009-2013). We baseren ons op de ervaring dat in de loop van de jaren onderuitputting en/of vertragingen optreden die de 20% afdekken.

